

Τίτλος Έργου :

Πιλοτικές Δράσεις Ερευνών της Κινητικότητας, της Δυναμικής και της Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς της Τοπικής Εργασίας (ΔΑΑΕ) στη Δυτική Αθήνα, στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος ΔΑΑΕ (Απολογισμός 1^{ου} Κύκλου Ερευνών)

Αντικείμενο και Στόχος του Έργου

Το Έργο αφορά στην εκπόνηση ειδικών ερευνών με έμφαση σε έρευνες της κινητικότητας, της δυναμικής της τοπικής αγοράς εργασίας και της συνδυαστικής διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς της Τοπικής Εργασίας (ΔΑΑΕ) στη Δυτική Αθήνα, στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος ΔΑΑΕ.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του έργου, προβλέπεται ο σχεδιασμός και η εκπόνηση ερευνών πεδίου, η επεξεργασία των στοιχείων και η ανάλυση συνολικά δέκα οκτώ (18) ειδικών ερευνών, οι οποίες διενεργούνται σε δύο (2) διακριτούς Κύκλους Ερευνών.

Έχει ήδη ολοκληρωθεί ο 1^{ος} κύκλος των 9 ερευνών και έχουν ξεκινήσει οι επαναληπτικές έρευνες, οι οποίες θα μας επιτρέψουν να εμπλουτίσουμε και να επαληθεύσουμε τα στοιχεία που λάβαμε στον 1^ο κύκλο.

Ακολούθως αναλύονται οι 9 ειδικές έρευνες του 1^{ου} Κύκλου Ερευνών.

Αντικείμενο και Στόχος του Έργου

Στόχος του έργου είναι η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των ερευνών για:

- Την προώθηση πρωτοβουλιών και εξειδίκευση παρεμβάσεων που αφορούν στη βελτίωση των δεξιοτήτων, των ευκαιριών και των δυνατοτήτων πρόσβασης των ανέργων και, ιδιαίτερα, των ανέργων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες στην αγορά εργασίας της Δυτικής Αθήνας.
- Την πρόβλεψη της δυναμικής και των επιπτώσεων από τη σταδιακή ψηφιοποίηση της αγοράς εργασίας και τις διεθνώς παρατηρούμενες μεταβολές στη δομή της απασχόλησης και των εργασιακών σχέσεων, ιδίως σε μορφές μη-εξαρτημένης σχέσης εργασίας, μέρος των οποίων οφείλεται στις επιπτώσεις της ψηφιακής οικονομίας και της 4ης βιομηχανικής επανάστασης (ΙΟΤ, peer-to-peer αγορές, οικονομία «gig» κ.ο.κ)
- Την υποστήριξη της ανάπτυξης ενός συστήματος πρόβλεψης των αναγκών της αγοράς εργασίας στη Δυτική Αθήνα, που θα επιτρέπει τη διάγνωση των ελλείψεων σε ειδικές δεξιότητες, τη διασύνδεση με την επιχειρηματικότητα και την ανάδειξη της Δυτικής Αθήνας ως επιχειρηματικού και επενδυτικού προορισμού.

Μεθοδολογία Ερευνών

Μέθοδος έρευνας:

- Οι έρευνες 1 – 3 και 6 – 9 πραγματοποιήθηκαν με τη μέθοδο της τηλεφωνικής έρευνας με τη χρήση ειδικού συστήματος τηλεφωνικών συνεντεύξεων CATI (computer aided telephone interviews).
- Η μεθοδολογία των ερευνών ήταν οι στοχευμένες συνεντεύξεις σε βάθος (in-depth interviews), με τη χρήση ειδικών κωδικοποιημένων ερωτηματολογίων με κλειστές και ανοιχτές ερωτήσεις.
- Ακολουθήθηκε η διαδικασία της τυχαίας επιλογής τηλεφωνικών αριθμών.
- Ανάλογα με το αντικείμενο κάθε έρευνας και τις οδηγίες των υπηρεσιών του ΑΣΔΑ, επιλέχθηκαν στοχευμένες ποσοτώσεις σε ειδικές κατηγορίες πληθυσμού ή επαγγελματιών στις οποίες απευθυνόταν η κάθε έρευνα.
- Η δειγματοληψία κάλυψε γεωγραφικά κατοίκους και επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης.
- Οι έρευνες 4: «Έρευνα για την αξιοποίηση του ηλεκτρονικού εμπορίου και του ΙΟΤ στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες» και 5: «Έρευνα για την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων διαμοιρασμένης οικονομίας και δραστηριοτήτων peer-to-peer και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες» πραγματοποιήθηκαν με τη μέθοδο των ομάδων εστίασης (focus group)

1^η Ειδική Έρευνα για τις «επιθετικές ή προωθημένες καινοτομίες» (disruptive innovation) που συνδέονται με έξυπνες πόλεις και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Αντικείμενο της Έρευνας

Το αντικείμενο της 1^{ης} έρευνας αφορά στην εκτίμηση των αναγκών σε μελλοντικές ειδικότητες και δεξιότητες από τις ίδιες τις επιχειρήσεις και στην προσέγγιση απόκτησης αυτών των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής, τόσο στις δυναμικές ηλικίες 18 - 50, όσο και στην υποστήριξη της «ενεργού γήρανσης», ώστε οι άνεργοι των 50 ετών να βρουν τα επόμενα χρόνια δουλειά με ίδιες ευκαιρίες με ανέργους μικρότερων ηλικιών.

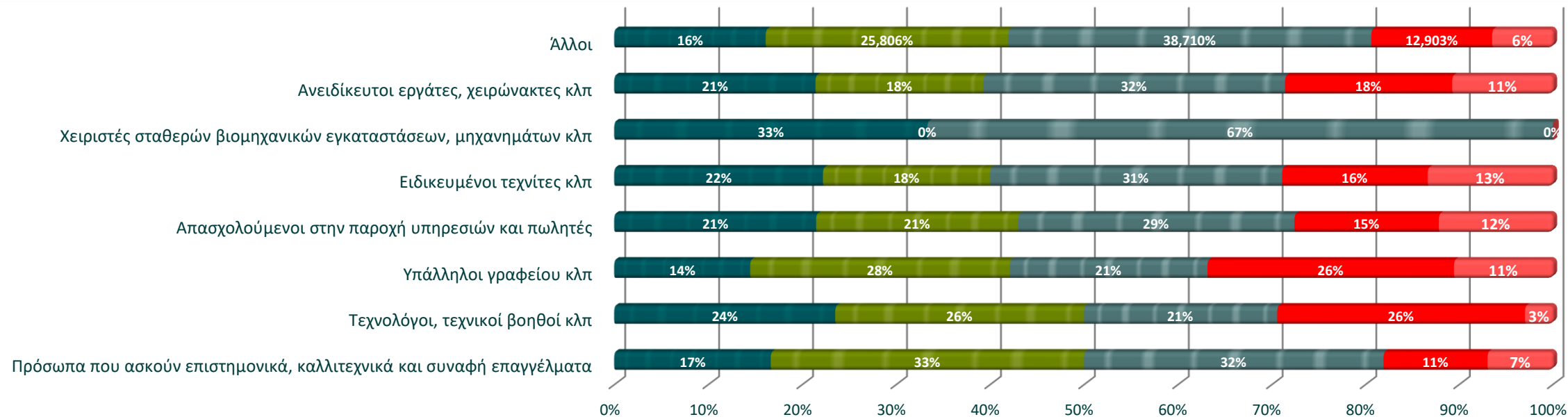
1^η Ειδική Έρευνα για τις «επιθετικές ή προωθημένες καινοτομίες» (disruptive innovation) που συνδέονται με έξυπνες πόλεις και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Συνοπτικά Συμπεράσματα της Έρευνας

- Το 54% των ερωτώμενων θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικό για τις επιχειρήσεις να προσεγγίσουν νέες καινοτόμες μορφές επιχειρηματικότητας μέσα από νέες ιδέες και προϊόντα.
- Η συντριπτική πλειοψηφία (73%) των ερωτώμενων αναγνωρίζει ότι τα επόμενα χρόνια θα αλλάξει ο τρόπος που παράγονται τα προϊόντα - υπηρεσίες.
- Εκτιμάται σε ποσοστό άνω του 50% ότι η χρήση του διαδικτύου θα προκαλέσει αύξηση των θέσεων εργασίας, ενώ ένα ποσοστό της τάξης του 35% εκφράζει αντίθετη άποψη.
- Θετική επίδραση σε ποσοστό άνω του 80% εκτιμάται ότι θα έχει η χρήση του διαδικτύου αναφορικά με την ανάπτυξη νέων ειδικοτήτων και δεξιοτήτων για τους ανέργους.
- Αναφορικά με την μεταβολή του αριθμού θέσεων εργασίας, οι απόψεις των ερωτώμενων διίστανται αφού, αθροιστικά, το 39% εκτιμά αύξηση των θέσεων σε αντίθεση με το 38% που εκτιμά ότι θα επέλθει μείωση των θέσεων εργασίας.
- Οι ερωτώμενοι όλων των ηλικιών, σε ποσοστό άνω του 50%, θεωρούν ότι ακόμα και μέσα από την προσέγγιση απόκτησης νέων δεξιοτήτων, δε θα είναι εύκολο οι άνεργοι μεγάλης ηλικίας (45-55) να βρουν τα επόμενα χρόνια δουλειά με ίδιες ευκαιρίες σε σχέση με ανέργους μικρότερων ηλικιών,
- Οι ερωτώμενοι σε ποσοστό άνω του 60% θεωρούν ότι οι επερχόμενες επιθετικές και προωθημένες τεχνολογικές καινοτομίες στην αγορά εργασίας, θα δημιουργήσουν νέες δυναμικές εξέλιξης των εργαζομένων.

1^η Ειδική Έρευνα για τις «επιθετικές ή προωθημένες καινοτομίες» (disruptive innovation) που συνδέονται με έξυπνες πόλεις και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Θετική επίδραση του διαδικτύου στην επιχειρηματικότητα αναμένουν οι εργαζόμενοι σε επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα, ενώ διχασμένες είναι οι απόψεις των υπαλλήλων γραφείου και των τεχνολόγων, τεχνικών βοηθών κλπ.

	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί κλπ	Υπάλληλοι γραφείου κλπ	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	Ειδικευμένοι τεχνίτες κλπ	Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων κλπ	Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες κλπ	Άλλοι
■ Σίγουρα Αύξηση	17%	24%	14%	21%	22%	33%	21%	16,129%
■ Μάλλον Αύξηση	33%	26%	28%	21%	18%	0%	18%	25,806%
■ Ούτε Αύξηση ούτε Μείωση	32%	21%	21%	29%	31%	67%	32%	38,710%
■ Σίγουρα Μείωση	11%	26%	26%	15%	16%	0%	18%	12,903%
■ Μάλλον Μείωση	7%	3%	11%	12%	13%	0%	11%	6,452%

2^η Ειδική Έρευνα για τη διεύρυνση των ψηφιακών συναλλαγών και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Αντικείμενο της Έρευνας

Το αντικείμενο της 2^{ης} έρευνας αφορά στη διερεύνηση του βαθμού της διείσδυσης των ψηφιακών συναλλαγών στην χωρική ενότητα της Δυτικής Αθήνας, αλλά και των προοπτικών που υπάρχουν στον τομέα.

Επιπλέον, εστιάζει στο κατά πόσο είναι εφικτό να επιταχυνθεί η διεύρυνση των ψηφιακών συναλλαγών, καθώς και στις επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει η διείσδυση των ψηφιακών συναλλαγών στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες.

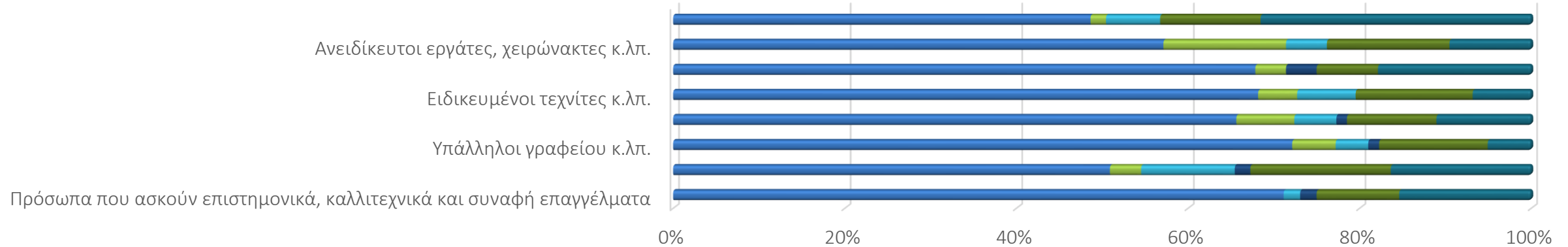
2^η Ειδική Έρευνα για τη διεύρυνση των ψηφιακών συναλλαγών και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Συνοπτικά Συμπεράσματα της Έρευνας

- Άνω του 50% των ερωτώμενων δηλώνει ότι η αύξηση των συναλλαγών μέσω πλαστικού και ψηφιακού χρήματος έχει ωφελήσει την επιχείρησή του.
- Άνω του 50% των ερωτώμενων θεωρεί ότι ο κόσμος έχει αρχίσει να εξοικειώνεται με την χρησιμοποίηση πλαστικού και ψηφιακού χρήματος.
- Άνω του 50% των Στελεχών των Επιχειρήσεων έχει θετική άποψη για την ενσωμάτωση στην επιχείρησή τους νέων δραστηριοτήτων ψηφιακών συναλλαγών, ενισχύοντας το ηλεκτρονικό εμπόριο (το 30% απάντησε Σίγουρα Ναι και το 26% απάντησε Μάλλον Ναι).
- Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων πιστεύουν ότι το *mobile payment* και το *mobile banking* θα τις ωφελήσει /ενισχύσει οικονομικά (αθροιστικά άνω του 50% απάντησε σίγουρα ναι και μάλλον ναι), αλλά το ένα τρίτο των ερωτώμενων έχει αρνητική γνώμη (δηλώνει όχι και μάλλον όχι).
- Η επικρατούσα άποψη είναι ότι η χρήση των ψηφιακών συναλλαγών θα επηρεάσει αρνητικά την επιχειρηματικότητα, αναφορικά με την μεταβολή των θέσεων εργασίας (μείωση θέσεων εργασίας).

2^η Ειδική Έρευνα για τη διεύρυνση των ψηφιακών συναλλαγών και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Αναλυτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων ανά "Επάγγελμα αναφορικά με την επιρροή των ψηφιακών συναλλαγών στην επιχειρηματικότητα

	Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα	Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί κ.λπ.	Υπάλληλοι γραφείου κ.λπ.	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	Ειδικευμένοι τεχνίτες κ.λπ.	Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων κ.λπ.	Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρώνακτες κ.λπ.	Άλλο
■ Γνώσεις Η/Υ και διαδικτύου	71%	51%	72%	66%	68%	68%	57%	49%
■ Γνώσεις ξένων γλωσσών	0%	4%	5%	7%	5%	4%	14%	2%
■ Γνώση νέων τεχνολογιών	2%	11%	4%	5%	7%		5%	6%
■ Γνώση E-SHOP / MARKETING	2%	2%	1%	1%	0%	4%	0%	0%
■ Λοιπές γνώσεις	10%	16%	13%	10%	14%	7%	14%	12%
■ ΔΞ/ΔΑ	15%	16%	5%	11%	7%	18%	10%	32%

3^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση της βιωματικής εμπειρίας και την οικονομία της φήμης (reputation economy)

Αντικείμενο της Έρευνας

Το αντικείμενο της 3^{ης} έρευνας αφορά στη σύνδεση της οικονομίας της φήμης (reputation economy) με αναπτυξιακές πολιτικές κ.α., κυρίως, με τα «νέα» επαγγέλματα, την ανταπόκριση των επιχειρήσεων σε νέες και καινοφανείς μεθόδους οργάνωσης και παροχής υπηρεσιών και προϊόντων και, τη σχέση αυτών των δύο παραμέτρων. Επιπλέον, μέσω της έρευνας επιδιώκεται η αξιοποίηση και η αξιολόγηση δεδομένων του επιχειρηματικού περιβάλλοντος που συνδέονται με την τοποθέτηση και την φήμη προϊόντων και υπηρεσιών, είτε ανεξάρτητα από την οικονομία της επισκεψιμότητας, ή συνδεδεμένα με αυτήν.

3^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση της βιωματικής εμπειρίας και την οικονομία της φήμης (reputation economy)

Συνοπτικά Συμπεράσματα της Έρευνας

- Το 45% των ερωτώμενων θεωρεί ότι η φήμη είναι αρκετά σημαντική στην επιλογή ενός τόπου - προορισμού ενώ το 34% το θεωρεί πολύ σημαντικό με το υψηλότερο ποσοστό (9%) ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία 26-35.
- Το 34,9% θεωρεί πολύ σημαντική την εξυπηρέτηση καταναλωτών και 45,5% αρκετά σημαντική την εξυπηρέτηση των καταναλωτών / επισκεπτών, αναφορικά με την επιλογή ενός τόπου .
- Το 43,4% των ερωτώμενων θεωρεί πως η φήμη είναι αρκετά σημαντική για την επιλογή ενός προϊόντος ενώ ακολουθεί το 36,8% όπου θεωρεί πολύ σημαντική τη φήμη για να επιλέξει ένα προϊόν. Η συντριπτική πλειοψηφία των τεχνολόγων, ειδικών βοηθών κλπ (87%) δηλώνει σημαντική τη φήμη για την επιλογή ενός προϊόντος.
- Το 90% περίπου των ερωτώμενων θεωρεί ότι η αξιοποίηση των big data παίζει αρκετά ή πολύ σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της φήμης μιας επιχείρησης.
- Το 78% των ερωτώμενων θεωρεί ότι με την εισαγωγή επιχειρηματικών μοντέλων που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την ανάπτυξη «βιωματικής εμπειρίας» αναπτύσσονται οι επιχειρηματικές δεξιότητες.
- Άνω του 80% των ερωτώμενων θεωρεί πως μία βιωματική εμπειρία μπορεί να επηρεάσει αρκετά ή πολύ την παραγωγική εξέλιξη μίας επιχείρησης (κοινή παρατήρηση με μικρές διακυμάνσεις για όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης).

4^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση του ηλεκτρονικού εμπορίου και του IOT στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Ταυτότητα της Έρευνας

Μέθοδος έρευνας / δειγματοληψίας

Στο πλαίσιο της 4^{ης} έρευνας διενεργήθηκαν focus group τα οποία απαρτίστηκαν από ιδιοκτήτες επιχειρήσεων και εργαζόμενους σε αυτές (υπεύθυνους προσωπικού, λογιστηρίου, πωλήσεων κ.λπ.) και αυτοαπασχολούμενους, με στόχο τη διερεύνηση των απόψεων τους και τη στάση τους σε σχέση με το ηλεκτρονικό εμπόριο και το IOT αλλά και την αξιοποίηση του.

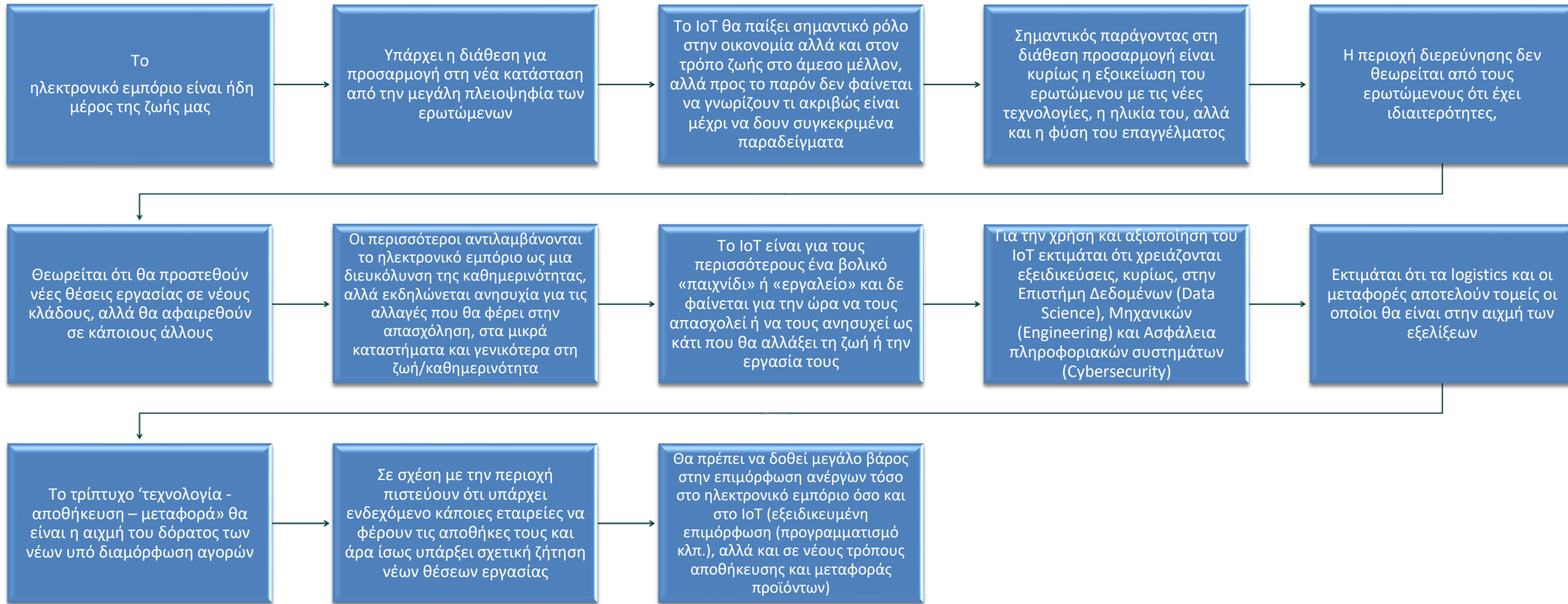
Για την άρτια υλοποίηση της έρευνας οι ομάδες εστίασης χωρίστηκαν ως εξής:

1. Επιχειρηματίες & Ελεύθεροι Επαγγελματίες της Δυτικής Αθήνας ηλικιακής ομάδας 18-45,
2. Επιχειρηματίες & Ελεύθεροι Επαγγελματίες της Δυτικής Αθήνας ηλικιακής ομάδας 45+,
3. Εργαζόμενοι και καταναλωτές της Δυτικής Αθήνας ηλικιακής ομάδας 18-45 και
4. Εργαζόμενοι και καταναλωτές της Δυτικής Αθήνας ηλικιακής ομάδας 45+.

Αντικείμενο της Έρευνας

Το αντικείμενο της 4^{ης} έρευνας αφορά την αύξηση της χρήσης του ηλεκτρονικού εμπορίου, το επίπεδο εξοικείωσης των καταναλωτών με τη χρήση on-line υπηρεσιών την «εμπιστοσύνη» των κατοίκων της Δυτικής Αθήνας για αγορές από απόσταση, τις απόψεις τους για τους διάφορους τρόπος πληρωμής και τις απαιτήσεις τους. Επιπλέον, εξετάζονται οι επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων και η απαιτήσεις σε νέες «ειδικότητες», προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες των επιχειρήσεων.

4^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση του ηλεκτρονικού εμπορίου και του ΙoT στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

5^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων διαμοιρασμένης οικονομίας και δραστηριοτήτων peer-to-peer και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Ταυτότητα της Έρευνας

Μέθοδος έρευνας / δειγματοληψίας

Στο πλαίσιο της 5^{ης} έρευνας διενεργήθηκαν focus group τα οποία απαρτίστηκαν από ιδιοκτήτες Airbnb και ιδιοκτήτες ΤΑΞΙ που συνεργάζονται με επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών τύπου "Taxibeat". Στόχος ήταν η διερεύνηση των απόψεων τους σχετικά με τις δραστηριότητες διαμοιρασμένης οικονομίας και peer-to-peer δραστηριοτήτων, όπως και προβλήματα, προοπτικές, ευκαιρίες κλπ.

Για την άρτια υλοποίηση της έρευνας οι ομάδες εστίασης χωρίστηκαν ως εξής:

1. Ιδιοκτήτες Airbnb 18-45,
2. Ιδιοκτήτες Airbnb 45+,
3. Ιδιοκτήτες ΤΑΞΙ συνεργαζόμενοι με Taxibeat 18-45 και
4. Ιδιοκτήτες ΤΑΞΙ συνεργαζόμενοι με Taxibeat 45+.

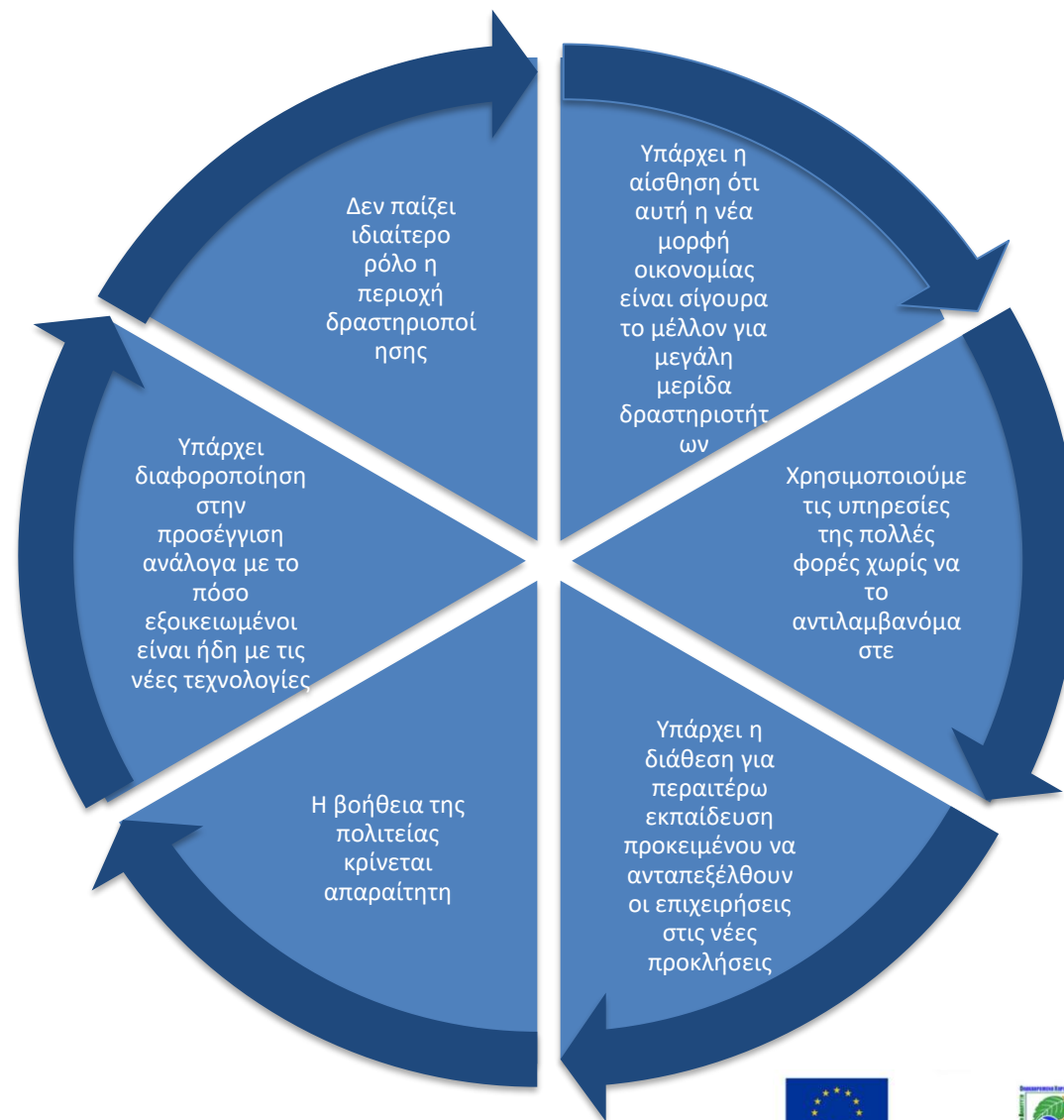
Αντικείμενο της Έρευνας

Το αντικείμενο της 5^{ης} έρευνας αφορά την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων διαμοιρασμένης οικονομίας και των δραστηριοτήτων peer-to-peer στη Δυτική Αθήνα, ενώ θα διερευνηθούν οι χωρο-κοινωνικές επιπτώσεις της (διομότιμες αγορές), ο βαθμός συνεισφορά τους στα εισοδήματα αλλά και οι επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες, προκειμένου να καλυφθούν οι νέες ανάγκες και να αξιοποιηθούν οι νέες ευκαιρίες.

5^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων διαμοιρασμένης οικονομίας και δραστηριοτήτων peer-to-peer και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Συνοπτικά Συμπεράσματα της Έρευνας

6^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων της δημιουργικής και πολιτιστικής βιομηχανίας

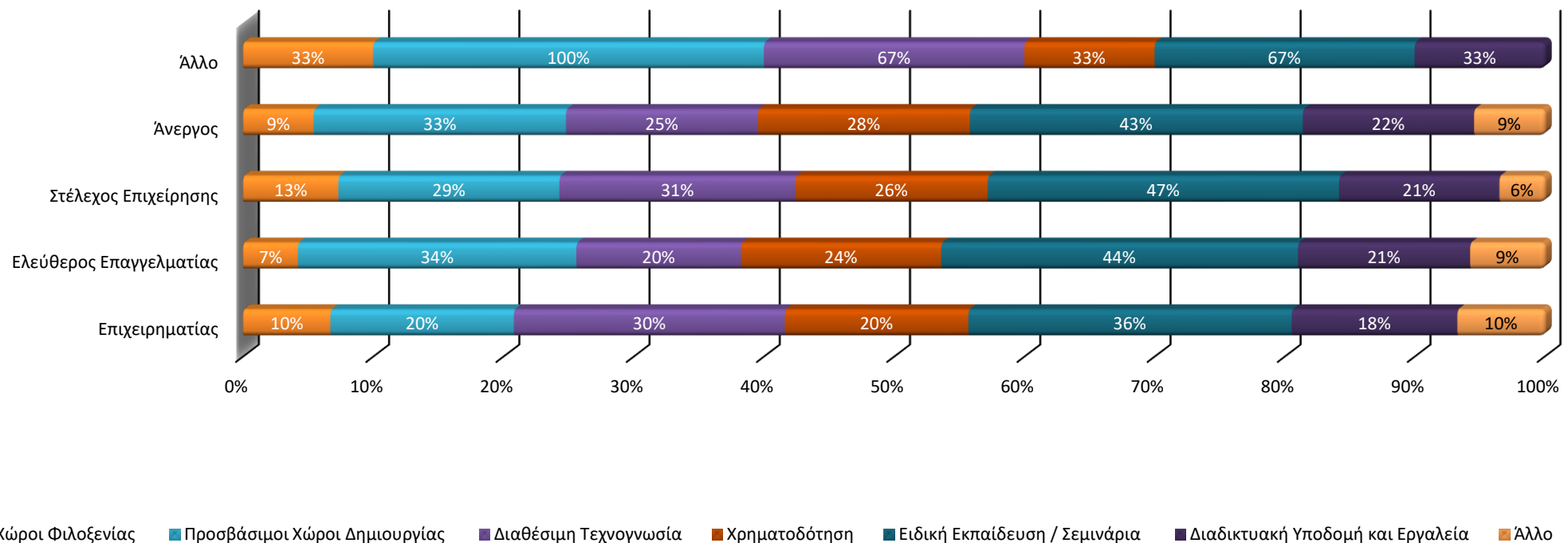
Αντικείμενο της Έρευνας

Το αντικείμενο της 6^{ης} έρευνας αφορά θέματα σχετικά με το μέγεθος της σχετικής αγοράς, την κατάρτιση του εργατικού δυναμικού και την πηγή (εσωτερική / εξωτερική) εργαζομένων για τις διάφορες ανάγκες τους, το μέγεθος των επιχειρήσεων, το πλήθος εργαζομένων ανά επιχείρηση και το καθεστώς απασχόλησης, το περιβάλλον της αγοράς και τη στρατηγική των επιχειρήσεων, το επίπεδο του ανταγωνισμού και το γενικό επιχειρηματικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν οι επιχειρήσεις αυτές, σε συνδυασμό με το είδος των πηγών εσόδων τους και της αγοράς στην οποία απευθύνονται.

6^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων της δημιουργικής και πολιτιστικής βιομηχανίας

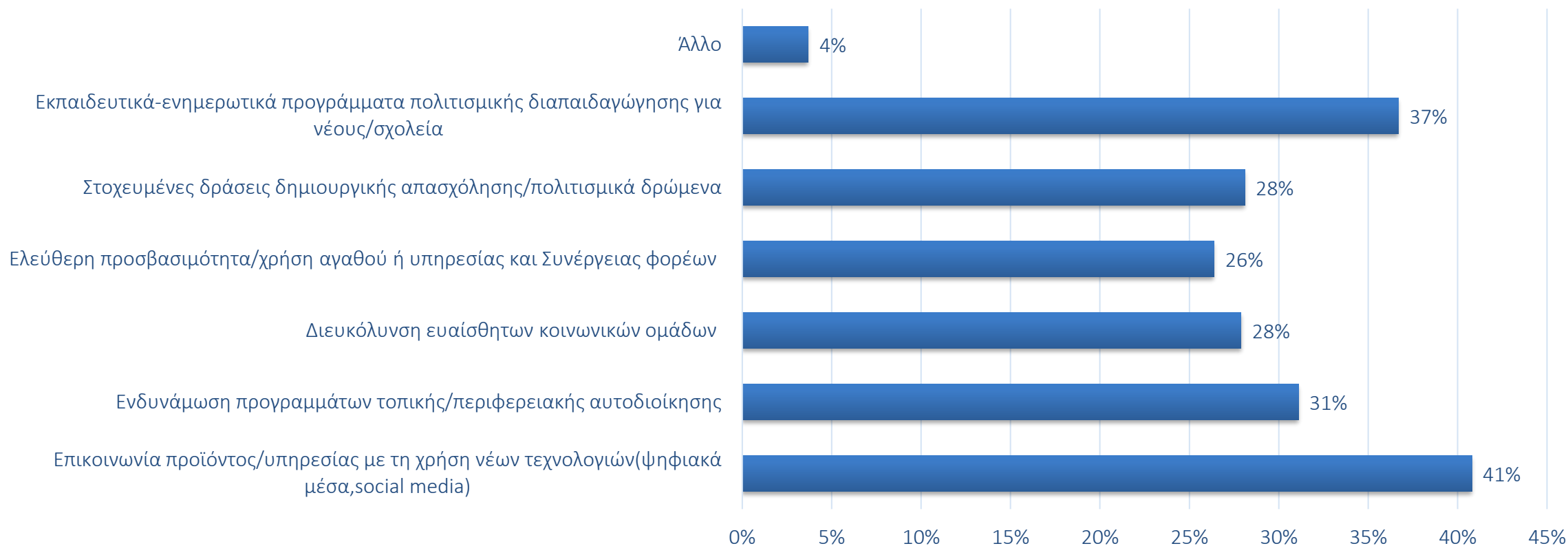
Συνοπτικά Συμπεράσματα της Έρευνας

- Το 77,5% των ερωτώμενων υποστηρίζει πως υπάρχει δυνατότητα για τον σχεδιασμό και την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, με δυνατότητα διείσδυσης σε νέες αγορές.
- Σε όλες τις κατηγορίες επαγγελματιών η ειδική εκπαίδευση ήταν ομόφωνη επιλογή ως προϋπόθεση για καλλιτεχνική / χειροτεχνική δημιουργία, όπως αποτυπώνεται ακολούθως:

6^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων της δημιουργικής και πολιτιστικής βιομηχανίας

- Η επικοινωνία προϊόντος / υπηρεσίας με τη χρήση νέων τεχνολογιών αναδεικνύεται από την έρευνα ως ο πλέον αποτελεσματικός τρόπος διεύρυνσης πελατείας / καταναλωτών, όπως αποτυπώνεται ακολούθως:

7^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων του σύγχρονου on-line-marketing και των εφαρμογών internet analytics

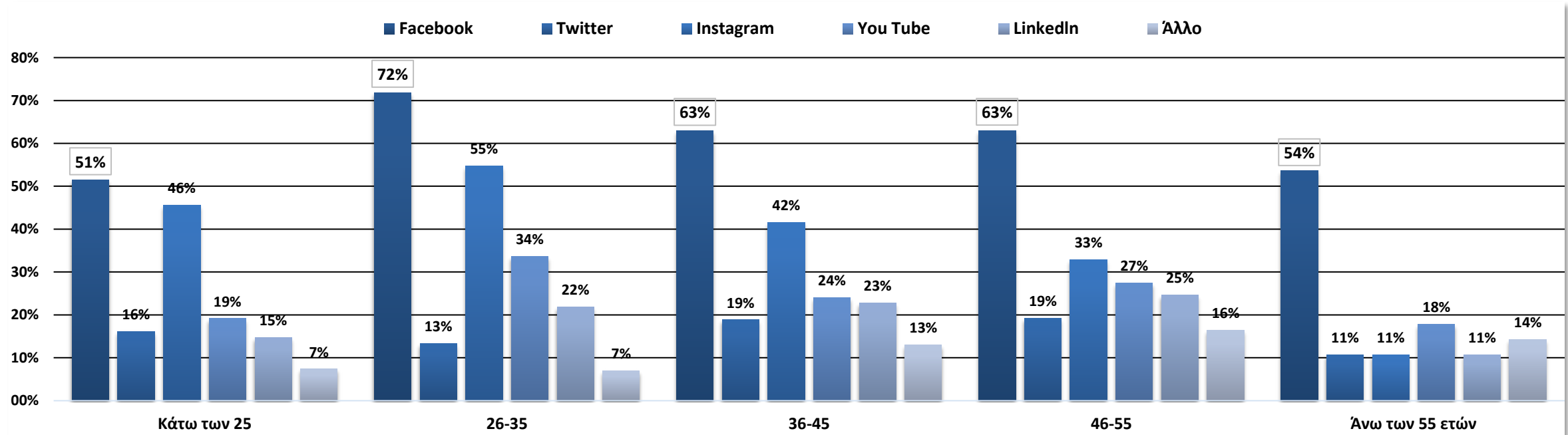
Αντικείμενο της Έρευνας

Το αντικείμενο της 7^{ης} έρευνας αφορά στη διερεύνηση της ζήτησης για on-line marketing, και ειδικότερα της διείσδυσης των on-line μέσων και της αποτελεσματικότητας αυτών, την επίδραση των «Big Data», τα κανάλια που χρησιμοποιούνται, το περιεχόμενο και τις τάσεις σχετικά με τα social media, καθώς και ειδικά θέματα (π.χ. «inbound» marketing, Cross Platform Marketing, Gamification, κ.λπ.).

7^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων του σύγχρονου on-line-marketing και των εφαρμογών internet analytics

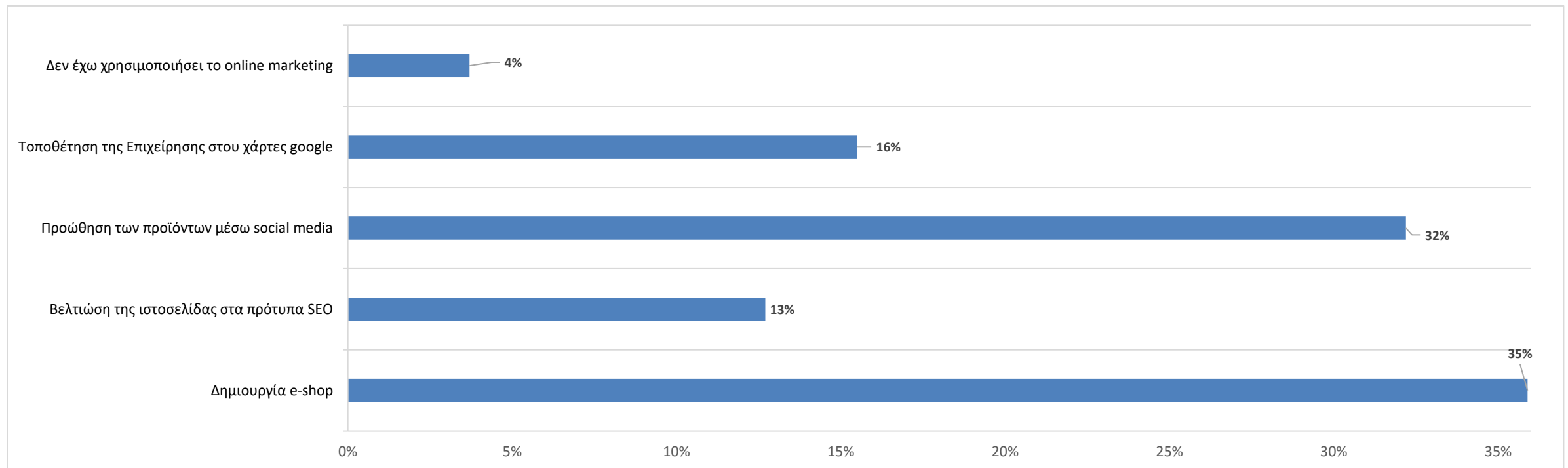
Συνοπτικά Συμπεράσματα της Έρευνας

- Το 52% των ερωτώμενων χρησιμοποιεί τα social media για διαφήμιση της εταιρείας, και σε πολύ μικρότερα ποσοστά για την ανατροφοδότηση και δημοσκόπηση / έρευνα αγοράς κλπ.
- Το Facebook και το Instagram έχουν διεισδύσει ως εργαλεία στην καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων αλλά ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό των ερωτώμενων αξιοποιεί και το YouTube το linkedin και το twitter. Επιπλέον, το Facebook φαίνεται να επικρατεί ως εργαλείο σε όλες τις ηλικιακές ομάδες με έμφαση στην ηλικιακή ομάδα 26 – 35, όπως αποτυπώνεται ακολούθως:

7^η Ειδική Έρευνα για την αξιοποίηση των δραστηριοτήτων του σύγχρονου on-line-marketing και των εφαρμογών internet analytics

- Οι κυριότεροι λόγοι για τη χρήση του διαδικτύου και των εργαλείων Analytics της ομάδας στόχου είναι η προσέγγιση ευρύτερης αγοράς εντός και εκτός Ελλάδος, χωρίς φυσική παρουσία, μικρότερο κόστος διανομής, μικρότερο κόστος marketing, διατήρηση της αφοσίωσης του πελάτη και ενίσχυση της «εικόνας» της επιχείρησης και των προϊόντων / υπηρεσιών της.
- Η δημιουργία e-shop και η προώθηση των προϊόντων μέσω social media είναι οι κυριότεροι λόγοι για την χρήση του on-line marketing, όπως αποτυπώνεται ακολούθως:

8^η Ειδική Έρευνα για την ψηφιοποίηση της αγοράς εργασίας (Digitalization on the Labour Market) και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Αντικείμενο της Έρευνας

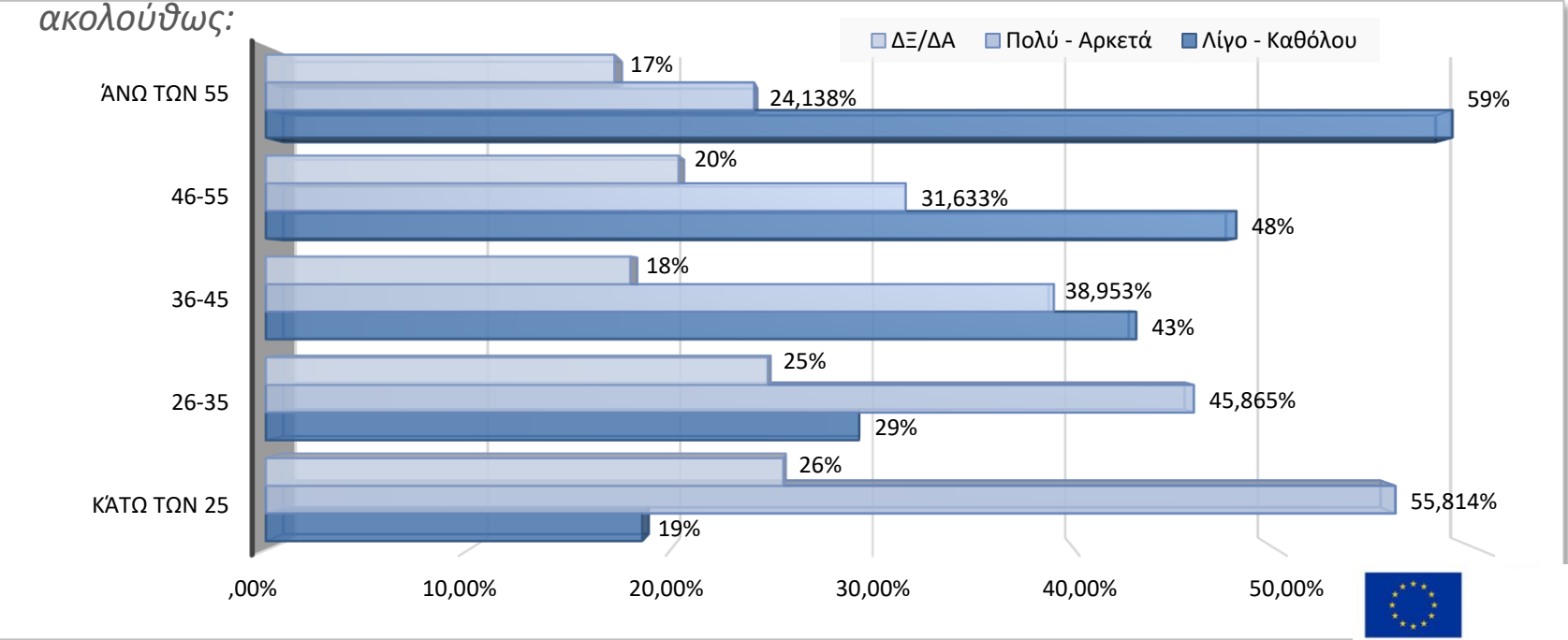
Το αντικείμενο της 8^{ης} έρευνας αφορά τη διερεύνηση των προκλήσεων που βιώνουν οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι σε σχέση με τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας, οι επιπτώσεις στη παραγωγικότητα και στον τρόπο εργασίας, αλλά και το επίπεδο αποδοχής και την προοπτική εξέλιξης του νέου εργασιακού μοντέλου (π.χ. της τηλεργασίας).

8^η Ειδική Έρευνα για την ψηφιοποίηση της αγοράς εργασίας (Digitalization on the Labour Market) και τις επιπτώσεις στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες (2^η σελίδα)

Συνοπτικά Συμπεράσματα της Έρευνας

- Ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτώμενων (άνω του 36% απάντησαν αθροιστικά «αρκετά» & «πολύ»), θεωρεί ότι οι εργαζόμενοι θα ωφεληθούν από τις ευέλικτες μορφές απασχόλησης. Επιπλέον, ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτώμενων (άνω του 42% απάντησαν αθροιστικά «αρκετά» & «πολύ»), επιλέγουν να εργάζονται σε πλαίσιο ευέλικτων μορφών απασχόλησης.
- Η πλειοψηφία (71%) των ερωτώμενων (εκτιμά ότι οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης θα αλλάξουν αρκετά ή πολύ τις εργασιακές συνθήκες. Η μεγαλύτερη «ανησυχία» καταγράφεται σε εργαζόμενους άνω των 55 ετών.
- Με ευέλικτες μορφές απασχόλησης φαίνεται να επιλέγουν να απασχοληθούν άτομα ηλικίας έως τριάντα πέντε ετών, όπως αποτυπώνεται

ακολουθώς:

9^η Ειδική Έρευνα για την απασχόληση με καθεστώς μη-εξαρτημένης εργασίας, που εντάσσεται στην αποκαλούμενη "οικονομία gig" και των επιπτώσεων στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Αντικείμενο της Έρευνας

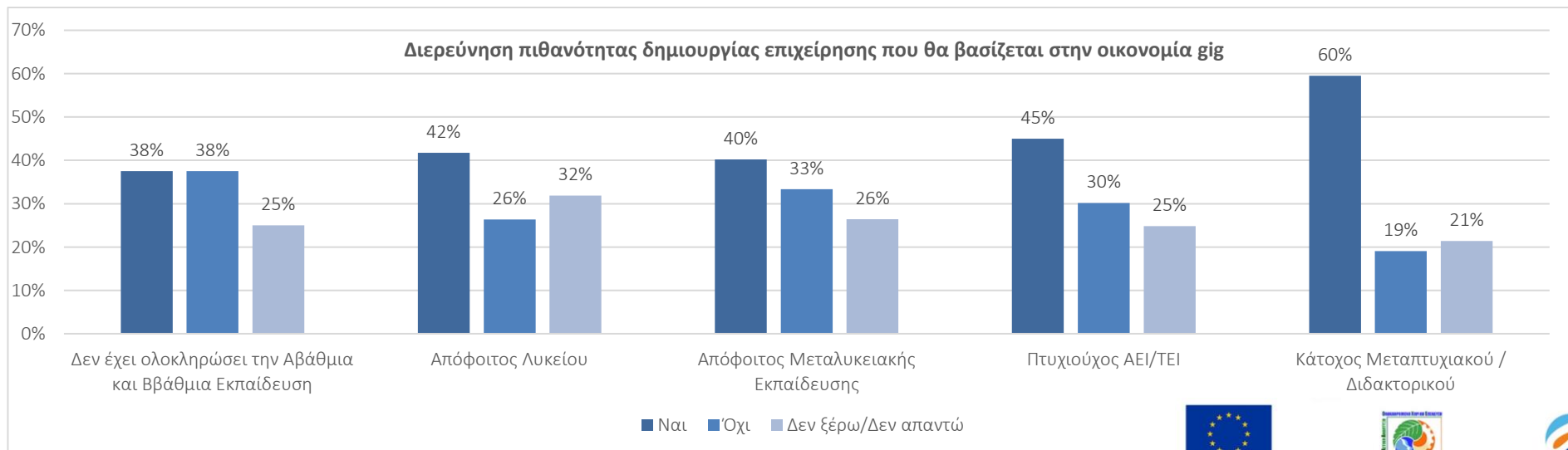
Το αντικείμενο της 9^{ης} έρευνας αφορά:

- Τη Διείσδυση στην ελληνική αγορά.
- Τις Πληροφορίες, τα δεδομένα, τις τάσεις και τις εξελίξεις που επηρεάζουν τον τομέα.
- Την εκτίμηση του μεγέθους του κλάδου (αριθμός εργαζομένων και ύψος κύκλου εργασιών).
- Την εκτίμηση του ποσοστού του κύκλου εργασιών που αναθέτουν οι εταιρείες με συμβάσεις / υπεργολαβίες gig

9^η Ειδική Έρευνα για την απασχόληση με καθεστώς μη-εξαρτημένης εργασίας, που εντάσσεται στην αποκαλούμενη "οικονομία gig" και των επιπτώσεων στις δεξιότητες ανέργων ή σε νέες ειδικότητες

Συνοπτικά Συμπεράσματα της Έρευνας

- Το 52% των ερωτώμενων δήλωσε πως θα εργαζόταν ξανά σε καθεστώς μη εξαρτημένης εργασίας, αλλά μόνο το 32% των ανέργων δήλωσε πως θα εργαζόταν υπό το καθεστώς αυτό.
- Το 19% των ερωτώμενων δηλώνει πως ήταν αρκετά ικανοποιημένο με την εμπειρία εργασίας σε καθεστώς μη εξαρτημένης εργασίας, ενώ το 32% των ανέργων έμεινε λίγο ή καθόλου ικανοποιημένο από τη συγκεκριμένη εμπειρία.
- Το 44,9% των ερωτώμενων δήλωσε πως στο μέλλον θα δημιουργούσαν μια επιχείρηση που να βασίζεται σε αυτού του είδους την οικονομία
- Το 36% των ερωτώμενων δήλωσε ότι έμεινε λίγο ικανοποιημένο από την αμοιβή του υπό το καθεστώς της εξαρτημένης εργασίας.
- Οι κάτοχοι Μεταπτυχιακού / Διδακτορικού Διπλώματος φαίνεται να εξετάζουν περισσότερο τη δημιουργία επιχείρησης που θα βασίζεται στην «οικονομία gig», όπως αποτυπώνεται ακολούθως:

Σύνθεση Συμπερασμάτων 1^{ου} Κύκλου Ερευνών

- Κοινό συμπέρασμα των ερευνών του 1ου κύκλου των Ερευνών του Έργου, αποτελεί το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων, η τοπική εμβέλεια δράσης τους, το χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο των επιχειρηματιών, αλλά και μια δυναμική σε νέες ιδέες, διάθεση για πρωτοβουλίες και καινοτομίες, ιδιαίτερα στις νέες ηλικίες επιχειρηματιών.
- Οι επιπτώσεις της πανδημίας του covid-19 είναι καταλυτικές. Καταγράφηκε οριζόντια η δυσκολία επιβίωσης των μικρών επιχειρήσεων της περιοχής, ανεξάρτητα από τον τομέα δραστηριότητάς της. Παρόλα αυτά, το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για πρόσβαση σε τεχνογνωσία, συμμετοχή σε δίκτυα και αναβάθμιση των δεξιοτήτων επιχειρηματιών και εργαζομένων παραμένει θετικό και υψηλό.
- Οι έρευνες καλύπτουν μεθοδολογικά τρία βασικά «πεδία» προβληματισμού και τα βασικά συμπεράσματα ανά αντίστοιχη ομάδα ερευνών, έχουν ως εξής:
  - Εξέλιξη του επιχειρείν σε σχέση με τις προκλήσεις της Βιομηχανίας 4.0 και τη σύγκλιση των τεχνολογιών.
  - Εξέλιξη της απασχόλησης και προσαρμογές για την αντιμετώπιση της ανεργίας.
  - Ανάπτυξη του Τουρισμού και της Οικονομίας της Επισκεψιμότητας, Προώθηση της ανάπτυξης της πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας.

Σύνθεση Συμπερασμάτων 1^{ου} Κύκλου Ερευνών (συνέχεια)

Εξέλιξη του επιχειρείν σε σχέση με τις προκλήσεις της Βιομηχανίας 4.0 και τη σύγκλιση των τεχνολογιών

- Βασικό συμπέρασμα αυτής της ομάδας ερευνών αποτελεί η άγνοια βασικών πληροφοριών και του περιεχομένου των αλλαγών. Το «Ιντερνετ των Πραγμάτων» (IIOT) δεν είναι ευρέως γνωστό, ούτε σαν περιεχόμενο, ούτε ως επιχειρηματική ή επενδυτική λογική (μόλις το 3,13% αναγνωρίζει αυτές τις έννοιες). Αν και σε μεγάλα ποσοστά (70% - 90%) απαντούν ότι «περιμένουν μεγάλες αλλαγές», σε ένα πολύ μικρότερο, αλλά σοβαρό ποσοστό (53,5%) είναι δεκτικές σε προσαρμογές στο οργανωτικό και λειτουργικό τους περιβάλλον και στην εφαρμογή καινοτομιών, μέσα από νέες ιδέες και προϊόντα.
- Οι επιχειρηματίες σε μεγάλη ηλικία (άνω των 55 ετών) δυσκολεύονται να ενσωματώσουν στην επιχείρησή τους νέες δραστηριότητες ψηφιακών συναλλαγών (σε ποσοστό 50%), αν και σε συντριπτικό ποσοστό (92%) αναγνωρίζουν αυτή την ανάγκη, ενώ μόνο το 14% αυτών εφαρμόζει ή γνωρίζει τις πρακτικές digital marketing.
- Η άποψη των επιχειρηματιών ως προς τις αρνητικές επιπτώσεις του Covid-19 είναι καθολική (100%), αν και αναγνωρίζουν τη θετική επίπτωση εισαγωγής του ηλεκτρονικού εμπορίου και των ψηφιακών συναλλαγών στην καθημερινότητα, ιδίως δε στις μικρές επιχειρήσεις.

Σύνθεση Συμπερασμάτων 1^{ου} Κύκλου Ερευνών (συνέχεια)

Εξέλιξη της απασχόλησης και προσαρμογές για την αντιμετώπιση της ανεργίας

- Οι επερχόμενες επιθετικές και προωθημένες τεχνολογικές καινοτομίες, αναμένεται να αναπτύξουν νέες δυναμικές εξέλιξης στην αγορά εργασίας και επιφέρουν αύξηση των αναγκών μετεξέλιξης των δεξιοτήτων των εργαζομένων. Σε πολύ μεγαλύτερα ποσοστά πιστεύουν αυτές τις εξελίξεις οι εξειδικευμένοι επιστήμονες υψηλής κατάρτισης (85%).
- Οι άνεργοι μεγάλης ηλικίας (45-55 ετών), ακόμα και μέσα από την αναβάθμιση ή την απόκτηση νέων δεξιοτήτων, θεωρούν ότι δε θα είναι εύκολο να βρουν δουλειά τα επόμενα χρόνια με ίδιες ευκαιρίες σε σχέση με ανέργους μικρότερων ηλικιών: η ηλικία παίζει μεγαλύτερο ρόλο από την κατάρτιση ή/και την εξειδίκευση.
- Το παρόν σύστημα εκπαίδευσης/κατάρτισης δεν μπορεί να καλύψει τις νέες ανάγκες λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων και του νέου τρόπου κατανάλωσης.
- Θεωρείται «χρήσιμο» για τους εργαζόμενους να εξοικειωθούν στις νέες δεξιότητες και ειδικότητες (Ηλεκτρονικό Εμπόριο, IOT).
- Το 21,4% του ερωτηθέντων δήλωσε πως η απασχόληση με τη μορφή «ανεξάρτητων εργολάβων» που εντάσσονται στην αποκαλούμενη «οικονομία gig» (gig economy), θα επιφέρει επιπτώσεις σε μικρό βαθμό στην ανάγκη βελτίωσης των δεξιοτήτων των ανέργων ή στην απαίτηση δημιουργίας νέων ειδικοτήτων.
- Το 71,3% των ελεύθερων επαγγελματιών θεωρεί ότι προϋπόθεση για να εργαστεί κάποιος με μη σταθερό πλάνο / status απασχόλησης αποτελεί ένα μίγμα δεξιοτήτων και προσωπικών χαρακτηριστικών, με σημαντικότερα από όλα την οργάνωση και την αποτελεσματικότητα.

Σύνθεση Συμπερασμάτων 1^{ου} Κύκλου Ερευνών (συνέχεια)

Ανάπτυξη του Τουρισμού και της Οικονομίας της Επισκεψιμότητας, Προώθηση της ανάπτυξης της πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας

- Ο τουρισμός στην περιοχή παρέμβασης της ΒΑΑ/ΟΧΕ κινείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, αν και διαπιστώνεται ένα επενδυτικό διέξοδο στις βραχυχρόνιες μισθώσεις. Μεγάλο πρόβλημα και ταυτόχρονα πρόκληση αποτελεί η προσέλκυση ροών επισκεψιμότητας, σε συνδυασμό με την ανάδειξη μιας νέας ταυτότητας της Δυτικής Αθήνας, που να αναδεικνύει τον πολιτισμό, και τις βιωματικές εμπειρίες.
- Βασικό συμπέρασμα των ερευνών αποτελεί η ευαισθητοποίηση και η γνώση της ανάγκης ανάπτυξης μιας νέας ταυτότητας της Δυτικής Αθήνας με άξονες τον τουρισμό και τον πολιτισμό, ιδιαίτερα στις ηλικίες 26-35 (48,5%).
- Οι ερωτώμενοι με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης αναγνωρίζουν επίσης την ποιότητα των υπηρεσιών ως ένα ισχυρό σημείο προσέλκυσης επισκεπτών και ανάδειξης της εικόνας ενός προορισμού.
- Προϋπόθεση για την ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής ταυτότητας της Δυτικής Αθήνας αποτελεί η δημιουργία και ανάδειξη τοποσήμων και η συστηματική οργάνωση πολιτιστικών δρώμενων για την προσέλκυση ροών επισκεψιμότητας.
- Η σχετική με τα παραπάνω εκπαίδευση και βελτίωση των δεξιοτήτων των επιχειρηματιών και των εργαζομένων αποτελεί επίσης μια πρόκληση στην προοπτική ανάδειξης της Δυτικής Αθήνας ως τουριστικού και πολιτιστικού προορισμού.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας!

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

